

Transversal

Xarxa d'activitats culturals

Memòria 2009

Més visualització i reconducció de projectes

L'any 2009 ha estat un any de reconducció que hem aplicat a dos projectes emblemàtics per la xarxa, l'Anella Cultural i les Programacions Escèniques no Convencionals, i a la creació d'una nova taula de debat a l'entorn de Cultura Popular, sota la visió contemporània com no podria ser d'una altra manera en la nostra xarxa, que té els orígens justament en la contemporaneïtat i el risc compartit.

També ha estat un any per a la visualització de la Xarxa, que va tenir com a punt culminant la presentació al Parlament de Catalunya i la visita a la 1a. Escola d'Estiu de Transversal de l'Eduard Voltes, Secretari General del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

Això no obstant, el desencontre amb el Departament de Cultura a l'hora de la concreció dels projectes ha estat més que evident.

A l'Anella Cultural, hem hagut d'abandonar, momentàniament, l'aspiració a recaptar més fons per equipament i, malgrat tot, s'ha demostrat com a viable i molt fructífera la col·laboració del la Direcció General de Cooperació Cultural, amb la figura d'en Josep Font com a coordinador d'activitats. L'aportació directe de fons a les activitats ha propiciat l'arrencada definitiva de totes les ciutats al projecte i la elaboració d'un catàleg d'activitats que posa en evidència l'abast real de l'Anella Cultural.

Sobre les PENC,s (Programacions Estables No Convencionals) projecte impulsat des de la Taula d'Arts Escèniques que va merèixer l'atenció del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, fins el punt de demanar-nos el lideratge d'un programa obert a totes les ciutats de Catalunya, ha resultat un petit fracàs, atès que després d'intenses reunions i negociacions hem quedat en el mateix punt d'inici. Tot i que la Direcció General de Cooperació Cultural admet que per instaurar un programa de gires d'espectacle no convencionals, primer cal consolidar els espais on programar-ho, que al

nostre entendre ha de ser diferenciat de l'espai i el cicle que acull la programació regular, jurídicament no pot (així ens ho ha manifestat la sots-directora general) aportar subvencions als ajuntaments o als espais de programació, i exclusivament ho poden articular amb rebaixes als caixets de les companyies, que han de posar les seves produccions en llistes per a triar-les en sessions plenàries de programadors.

Aquesta solució, que és exactament el punt de partida abans de demanar-nos la nostra col·laboració, s'ha demostrat poc útil especialment per aquesta tipologia de muntatges, els quals, en moltes ocasions tenen un temps de creació i estrena que no s'adiu amb els terminis i els paràmetres que imposa aquest funcionament.

Altrament, l'experiència exitosa en algunes ciutats de Transversal: Figueres, Girona, Lleida, Olot, i Reus, ens demostra que les aportacions en percentatges sobre caixets, el general és d'un 30% i a No Convencionals poden arribar al 50%, que oscil·len entre els 1000 i 4000 Euros, no resulten arguments suficients per a mantenir aquestes programacions. Cal treballar des del suport al programador, ajudant-lo a conèixer les propostes - sempre fora de circuit-, acompanyant-lo als festivals on es poden veure les noves produccions, contrastant amb altres programadors la resposta dels públics, possibilitar l'acolliment de les companyies durant el temps de creació...

Davant la impossibilitat d'articular la col·laboració amb el Departament hem decidit, de comú acord, desvincular-nos, és dir, podem concórrer a la convocatòria com tothom i no tenim cap obligació de liderar el projecte més enllà de la xarxa. Això vol dir que podem articular lliurement el nostre programa i servir-nos de les convocatòries habituals de subvencions a projectes inter-municipals.

Més enllà de l'activitat centrada en cada una de les taules de tècnics, hem atès un seguit d'esdeveniments que situen la xarxa i els seus projectes en el punt de mira de múltiples àmbits, en concret hem participat en els següents events:

Premis FAD: Invitació a Transversal a participar als premis, concretament al Sebastià Guasch. Visita a la senyora Beth Galí. Participació a l'**ALT**, el Festival de Teatre Alternatiu de **Galícia**. Presentació de Transversal i el projecte d'Espectacles Multidisciplinars no Convencionals.

Visita a **Tournefeuille**, en la primera trobada Ciutats 3.0, convidats per l'Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot

Assistència al Fòrum d'Opera (**Europa Òpera Fòrum**) celebrat al Gran Teatre del Liceu. Presentació del programa del Liceu per a l'Anella Cultural als directores de teatres d'òpera d'Europa.

Seminari de l'**Observatoire des Politiques Culturelles** sobre Polítiques Culturals Públiques, celebració 5 anys agenda 21 de la Cultura. Palau de la Virreina. **Barcelona**.

Participació en les valoracions sobre l'estudi sobre el Sector de les Indústries Culturals que està desenvolupant la **Càtedra Unesco de la UdG**.

Participació com a membre del Jurat del **10è Premi de Projectes d'Arts Escèniques Lleida 2009.**

Montpeller. Assistència a la Jornada Euroregional.

II Encuentro Espacios Sociales de Innovación a Màlaga, presentant l'Anella Cultural.

Satellite Meeting de la IETM a Bilbao i Gijón "Cornisa Cantabrica: el norte del sur". L'experiència de Transversal com a B.P. De treball en xarxa.

Culture, mise en réseau et développement des territoires col·loqui cultural celebrat al Teatre de **Privas (França),** organitzat per l'OPC

També, des de la gerència de la Xarxa s'han realitzat les següents **visites o gestions:**

Acompanyament d'una representació del **Comitè Organitzador de la Capitalitat Cultural Europea de Donostia** a visitar la instal·lació Metamembrana al CCCB

Ajuntament de **Banyoles:** presentació de Transversal i l'Anella Cultural a petició dels tècnics de la ciutat.

Ajuntament de **Terrassa:** presentació de Transversal i l'Anella Cultural a petició dels tècnics de la ciutat.

Contacte amb **Cultura del Comú d'Andorra** per possibles projectes en comú.

Diputació de Girona: presentació de Transversal i l'Anella Cultural, de cara a futures col·laboracions de la Diputació en el projecte dins la demarcació de Girona.

Consell Comarcal de la Garrotxa. Presentació de les activitats de Transversal i l'Anella Cultural, a petició dels membres d'aquest consell.

CONCA: presentació del projecte Anella Cultural a una representació del Consell a petició del mateix Conca.

Acompanyament al **Citilab** per part de Transversal de:

Regidors de cultura de Transversal

Odon Elorza, alcalde de **Donosti**

Joan Albesa, regidor d'Urbanisme d'**Olot**

Lluís Sacrest, alcalde d'**Olot**

Altres serveis per als socis de Transversal

Davant les dificultats de finançament del projecte Anella Cultural, no s'ha deixat de buscar solucions i alternatives. La nova convocatòria del FEIL aquest any es va veure com una bona oportunitat per a poder dotar de l'equipament audiovisual propi necessari per a realitzar activitats de l'Anella Cultural a més ciutats de Transversal.

Per això des de la gerència es va redactar el cos teòric d'un projecte per presentar a aquesta subvenció, que es va posar a disposició de totes les ciutats de la Xarxa. Des de cada municipi només calia adaptar el pressupost a la seva realitat concreta per poder-lo presentar a la convocatòria. Totes les ciutats que van voler-ho, van disposar d'aquest recurs per a concórrer a la convocatòria i optar a aquests recursos.

SITUACIÓ ECONÒMICA

Les majors dificultats econòmiques pel Consorci van arribar a l'inici del any per assumptes que venien de l'any anterior. En aquest any, al projecte Anella Cultural se li va concedir des del Departament de Cultura una subvenció per activitat que ascendia a 250.000€ a justificar el 2008. L'ingrés de la subvenció, però, no es va fer efectiu fins al juny de 2009, el que va obligar a Transversal a avançar tota la despesa que comportava la subvenció, el que va provocar a l'inici de l'any un gran desequilibri econòmic per a fer-hi front.

D'entrada, es va haver de sol·licitar una cessió crèdit a La Caixa, que va presentar moltes dificultats i va caldre assumir les despeses bancàries associades al crèdit. Es va haver de convocar un Consell Directiu Extraordinari el mes de gener, per tal d'articular el tràmit administratiu de l'operació.

Canvis de personal de Gerència

Sens dubte l'element més difícil i dolorós d'aquest 2009 ha estat l'acomiadament del personal de gerència contractat per l'Anella cultural, en Josep Quintana i la Ico Romero. El fet de no poder comptar aquest any amb una aportació externa en forma de subvenció per aquest projecte, va obligar a haver de prendre aquesta dura decisió, ja que amb els recursos propis del Consorci, provinents de les quotes de les ciutats no es podia fer front a aquests dos sous. Per tant, tot i els repetits intents per trobar una solució alternativa, a partir del mes de juny Transversal va haver de prescindir d'aquests dos treballadors. Així doncs, el personal fix del Consorci ha quedat reduït al mínim amb només 2 treballadors en plantilla: el gerent i la coordinadora d'activitats.

Aquesta forçosa reducció de personal era una greu amenaça pel projecte Anella Cultural i suposava un gran entrebanc per a la seva continuïtat. Tot i que efectivament el ritme de treball en el si de l'Anella ha sofert una inevitable frenada per aquesta causa, la incorporació al projecte d'en Josep Font per part del Departament de Cultura ha ajudat a mitigar en cert grau les possibles conseqüències dels acomiadaments. El seu treball de coordinació entre els diferents actors institucionals del projecte

(i2cat, empreses de telefonia, Liceu, etc) ha ajudat a desencallar certs aspectes i garantir una mínima continuïtat de l'activitat Anella.

Política d'austeritat

La reducció de personal, juntament amb una política de reducció de despeses aplicada a diferents aspectes: manteniment de la pàgina web, adaptació del contracte d'ADSL, canvi del sistema de locomoció (optant pel transport públic sempre que és possible), no tirar endavant cap projecte sense tenir adjudicada la subvenció, etc. ha permès un important estalvi de recursos pel Consorci, imprescindible en l'actual coyuntura.

Per altra banda, l'Ajuntament d'Olot ha continuat acollint les oficines de la gerència en els locals de l'Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot i ha assumit gran part dels costos de material d'oficina, seguretat informàtica, telefonia i la totalitat del lloguer de les dependències i subministraments de serveis, el que com cada any repercuteix de forma molt positiva en els comptes del Consorci.

Tot i això la xarxa no ha parat i l'activitat i professionalitat dels nostres tècnics ha fet possible l'articulació del projectes a que veuen a continuació:

PROJECTES

Durant aquest 2009, tot i les dificultats econòmiques, la Xarxa Transversal ha continuat tirant endavant diversos projectes, des de les diferents Taules de Treball que els ideen i els tiren endavant. Com sempre, l'èxit i la dimensió dels projectes que s'engeguen depenen sobretot de la voluntat de participació de cadascun dels municipis que integren la Xarxa. Totes les propostes que es generen des de Transversal estan especialment dissenyades per a poder-les incorporar a les programacions habituals de cultura de cada ciutat, gestionades des de cadascuna de les regidories.

La consolidació d'aquests projectes depèn directament de la participació dels municipis, que tot i les dificultats que puguin tenir per a tirar-los endavant: teatres tancats, dificultats pressupostàries o de gestió, etc. haurien de procurar assumir com a propis els projectes generals, entenent-los com la concreció visible del treball en xarxa.

Seguint doncs el programa establert a primers d'any hem desenvolupat els següents:

- 1. Projectes d'Arts Escèniques**
- 2. Projectes d'Arts Visuals**
- 3. Anella Cultural**
- 4. Primera Escola d'Estiu de Transversal**
- 5. Relacions amb l'Euroregió**
- 6. Visualització pública de la Xarxa**
- 7. Comunicació**

1. TAULA D'ARTS ESCÈNIQUES

El 2009 ha estat per la Taula d'Arts Escèniques de Transversal un any d'intens treball per a intentar materialitzar l'acord amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i portar a terme el projecte engegat el passat 2008 de crear un Circuit de Programacions estables d'Espectacles No Convencionals. Finalment, tot i el treball realitzat durant el 2009, aquesta col·laboració no continuarà el proper 2010 per diferències de prioritats entre els espais escènics de la Xarxa Transversal i les línies de treball que té marcades el Departament de Cultura.

PROGRAMACIONS ESTABLES D'ESPECTACLES MULTIDISCIPLINARS NO CONVENCIONALS

L'origen del projecte és a la Taula d'Arts Escèniques de Transversal. En una reunió celebrada a Granollers, es va decidir canviar l'orientació del treball d'aquesta taula (que fins llavors s'havia dedicat a la producció de nous espectacles) cap a l'afavoriment de la distribució. Des de la taula es va detectar que els nous centres de creació, juntament amb les noves ajudes destinades a la producció que va promoure l'Entitat Autònoma de Difusió Cultural, ja no feien necessari que Transversal prengués la iniciativa de posar al mercat noves produccions, sinó que havia d'ajudar a que aquestes produccions, un cop subvencionades, trobéssin espais on poder circular i entrar en contacte amb el públic, racionalitzant així la inversió de diner públic (que un espectacle no rebi ajudes per la producció i només es vegi el dia de l'estrena, sinó que pugui girar i veure's en més espais).

Els **objectius** que perseguia aquest projecte eren els següents:

- a. Identificar creadors i creacions que vulguin innovar formats.
- b. Acompanyar els programadors i gestors dels espais escènics municipals en la seva feina de descobriment de noves propostes de qualitat.
- c. Consolidar públics no habituals dels teatres municipals.
- d. Generar una oferta cultural innovadora.
- e. Crear un laboratori d'assaig d'aquelles creacions que, més endavant, poden veure's incorporades en les programacions estables.
- f. Promoure formats assequibles econòmicament en la creació contemporània
- g. Possibilitar l'intercanvi dels espectacles entre diverses ciutats.

Aquestes noves programacions s'havien d'articular adaptades a les necessitats de cada ciutat en freqüència i temporalitat de programació, amb presència de propostes locals, etc. Es tractaria d'una programació molt diferenciada de la programació habitual de teatre comercial tan pel nom com possiblement per l'espai d'exhibició.

El Departament de Cultura va mostrar-se interessat en aquesta iniciativa de Transversal, i va demanar a la Gerència que aquesta feina que es volia desenvolupar a les ciutats de Transversal pogués fer-se **extensible a més ciutats catalanes**. Per això, la **Generalitat i Transversal col·laborarien** per tirar el projecte endavant. Les reunions amb programadors per dissenyar el funcionament i l'estructura del projecte van començar ja el passat 2008.

Tot i que l'inici d'aquestes noves programacions s'havia establert per al juliol de 2009, la falta d'acord entre els programadors de Transversal i els representants del Departament de Cultura a l'hora d'establir **el model d'articulació i finançament del projecte** ha fet que l'inici d'aquestes programacions s'endarrerís.

Per a facilitar la instauració d'aquestes programacions, es va proposar que la Generalitat financés un alt percentatge dels catxets dels espectacles programats. La manca d'acord ha arribat a l'hora d'establir qui rebría aquesta ajuda. Els programadors demanaven que l'ajuda anés directa a l'espai d'exhibició, ja que experiències prèvies on l'ajuda va a la companyia han inflacionat el mercat i no ajuden realment a l'emergència de propostes arriscades. També volia evitar-se el condicionament de les programacions, de manera que cada espai pogués programar allò que creies convenient per al seu públic sense dependre del que ha entrat a una llista o no. Des del Departament de Cultura, però, s'ha insistit en donar l'ajuda directa a la companyia. La impossibilitat de consensuar un sistema, ha impossibilitat l'inici del finançament (que no del circuit, que ja s'ha establert a diverses ciutats de la Xarxa, mostrant la decidida aposta de Transversal per aquest tipus de propostes).

Finalment, la Generalitat ha decidit continuar la iniciativa d'aquest circuit emmarcant-la en el seu sistema de gires que ja s'aplica per altres gèneres d'arts escèniques. Des de Transversal es continuarà amb el treball d'intercanvi d'informació entre programadors, foment de l'assistència a festivals, visites a tallers i companyies, etc. allò que dins el programa vam anomenar "coaching", part important de desenvolupament del projecte.

Tot i que finalment aquest programa no es desenvoluparà segons el model de Transversal, i ha estat absorbit pel programa de Gires del Departament de Cultura, durant tot el 2009 la col·laboració entre la Generalitat i la Xarxa ha donat com a fruit diverses activitats vinculades als seus objectius.

Un dels punts importants d'aquest programa (i que es continuarà desenvolupant des de Transversal independentment del projecte de la Generalitat) és l'atenció als programadors. Per l'assoliment dels objectius, que pretenen que aquest tipus de programació s'estabilitzi i s'incorpori a la dinàmica habitual dels espais escènics, és imprescindible una atenció especialitzada

als programadors que els acompanyi en la seva feina. Una de les tasques a desenvolupar per Transversal era el "**coaching**" promovent l'intercanvi intern, les visites a festivals nacionals i internacionals, els debats amb les companyies i els creadors emergents, els cursos d'actualització professional, ...

En aquest sentit, durant el 2009 ja es va organitzar des de la Gerència de Transversal la visita dels programadors participars a la Taula d'Espectacles Multidisciplinars no convencionals (de dins i fora la Xarxa Transversal) al **festival PNRM d'Olot**, on es van poder veure funcions de diferents espectacles susceptibles d'entrar a les programacions de cada ciutat.

La visita va tenir lloc els dies 28, 29 i 30 de maig de 2009, i es va aprofitar l'estada dels programadors a Olot per dur-hi a terme una reunió de treball. Des de Transversal es va coordinar tant la sol·licitud de les entrades al festival, com tots els assumptes pràctics (allotjaments, dietes, etc). Les despeses derivades d'aquesta visita les va assumir el Departament de Cultura dins el programa Espectacles Multidisciplinars no convencionals.

A banda de la preparació, coordinació i assistència a reunions per a la configuració del programa (tan a dues bandes amb la Generalitat com amb presència dels programadors) i de la coordinació de les activitats d'acompanyament, des de Transversal també s'ha elaborat el **Catàleg de Propostes Multidisciplinars i No Convencionals** de Catalunya.

L'elaboració d'un catàleg complet que servís a la vegada d'inventari de totes les propostes d'Espectacles Multidisciplinars No Convencionals que existeixen en el moment actual a Catalunya, era una tasca complexa que calia encarar amb diferents accions a la vegada. No es tractava tan sols de fer un recull de propostes, sinó que era necessari un treball previ amb les companyies i una posterior gestió de la informació un cop rebuda, perquè el document resultant pogués ser d'utilitat als programadors i pogués servir de tret de sortida a la creació de noves programacions als municipis.

L'elaboració d'aquest catàleg va constar de diferents fases, que inclouen la recollida d'informació, la seva contrastació amb els programadors, la valoració d'aquests que possibilitava incloure aportacions amb valor afegit a les fitxes de cada espectacle...

-Contacte amb companyies per a la recollida de propostes per a l'elaboració del catàleg i per informar-les de les diferents convocatòries. Atenció directa a aquestes companyies per a l'adaptació dels seus dossiers a les necessitats i característiques del catàleg de propostes.

-Contacte amb els programadors per a ampliar l'abast de la cerca de companyies, per a incentivar-ne la recollida.

-Elaboració d'un catàleg amb tota la informació recollida. Revisió de les mancances de dades. Cerca de la informació per completar les fitxes incompletes

-Elaboració d'una graella de programació dels diferents municipis participants a la taula del CEMNC. Contacte amb els programadors per a la captació d'aquesta informació i creuament de dades.

-Recollida de propostes de diferents procedències i adaptació de les mateixes per a la seva inclusió al catàleg.

-Incorporació al catàleg de la informació qualitativa sorgida de la reunió valorativa dels programadors, amb informacions per convertir el catàleg en guia de programació per als seus receptors.

De la recollida, selecció i valoració de les propostes arribades al programa CEMNC en va resultar un catàleg final (pel qual es van descartar propostes arribades, també se n'hi van incloure de cercades en festivals, etc) de més de 70 propostes que va ser elaborat des de la gerència de Transversal. Es va proposar, des d'aquesta gerència, canviar el sistema i el model de fitxes, per adoptar-ne un de més àgil i còmode: una base de dades en web, que estigués sempre disponible per consulta per a tots els programadors, obert i amb la possibilitat d'anar-hi incorporant propostes tant per part dels programadors com de les companyies, de manera que realment fos un catàleg viu de tot el que es fa a Catalunya en aquest terreny. Per a aquest fi es va contactar amb una empresa de programació web, es va negociar un pressupost ajustat i es va fer la proposta. Finalment, però, aquesta proposta no va ser acceptada pel Departament que va preferir mantenir el seu sistema de power point i més endavant ho inclourà en la seva web de gires.

Resultats de programacions obtingudes.

Han continuat i s'han consolidat aquelles que ja es duien a terme anteriorment:

Lleida: **Escorxadijous**

Olot: **LAP**

Reus: **Re-evolució escènica**

Girona: **Escena plural**

Tarragona: **Escena Metro.**

Terrassa: **TNT**

Sabadell: **Ca l'Estruch**

Torelló: **Festus**

Han sorgit noves programacions des de la iniciativa del programa:

Figueres: **Divendres de contraband**

Hi ha diferents ciutats que s'estan plantejant l'incici d'aquestes programacions als seus teatres, a l'espera que les diferents circumstàncies ho permetin:

Granollers: a l'espera de disposar de la sala petita per iniciar la programació, serà a principis de 2010

Vic: a l'espera de la inauguració del teatre, ja ha estudiat diferents propostes de programació dins el programa

Manresa: estudiant la programació a establir en el seu espai adequat per a aquestes propostes
Mataró: estudiant iniciar una programació, de principi amb un treball amb les seves companyies residents.

Hi ha altres ciutats on es poden aplicar aquestes programacions en el futur:

Tortosa: la proposta s'ha plantejat al regidor en una reunió. La responsable d'arts escèniques coneix el programa i hi ha manifestat interès. Cal continuar-hi treballant per aconseguir la seva incorporació al programa, iniciant la proposta adaptant-la a la realitat local.

La Seu d'Urgell.

Sant Cugat del Vallès.

Vilanova i la Geltrú.

Perpinyà.

ALTRES INICIATIVES DE LA TAULA D'ARTS ESCÈNIQUES

Deboris Causa. Aquest espectacle es va encarregar a la companyia abans que s'elaborés el projecte de noves programacions, i per això el vincle amb la companyia es fa fer efectiu mitjançant un avançament del catxet per part de Transversal. Aquest import suposava a la vegada, un avançament a la companyia per ajudar-la en la producció i una ajuda als programadors interessats, que podran acollir, durant el 2009, aquest espectacle amb un descompte sobre el preu del catxet per valor de l'import avançat per Transversal.

Deboris Causa va estrenar-se en el Festival Temporada Alta del 2008 i s'ha programat en diferents ciutats de Transversal.

Relacions internacionals. Visita a Tarbes per establir contactes amb una xarxa escènica de França, per a futures col·laboracions amb la Xarxa Transversal. A principis de 2010 els companys francesos tornaran la visita a Transversal per establir possibles punts de treball en comú.

Visita a productores i visionats d'espectacles. Des de la gerència es va organitzar per tota la taula d'Arts Escèniques una visita a les instal·lacions de la productora La Perla 29 per tal de conèixer el seu funcionament i els seus projectes actuals i futurs. La visita s'acompanyava d'un visionat d'una de les seves darreres propostes, el Hamlet protagonitzat per Julio Manrique. Tot i que finalment no hi va haver el quòrum desitjat per la visita, aquesta va fer-se igualment i amb resultat molt positiu, i va ser un bon precedent d'activitat per a organitzar en altres ocasions dins el si d'aquesta taula de tècnics de Transversal.

2. TAULA D'ARTS VISUALS

Per aquest 2009 el projecte de la Taula d'Arts Visuals és una idea sorgida en la reunió de valoració de la mostra **Rodalies 2**, que aquesta taula va impulsar i dur a terme durant el 2008.

En la valoració, es va considerar que els recursos aportats per les ciutats en concepte de producció de les diferents exposicions, a banda dels elements de difusió conjunta aportats per Transversal, havien tingut, en el període expositiu de **Rodalies 2**, poc temps de difusió de cara al públic. Seria interessant, tal i com ja es va preveure, donar sortida a aquesta mostra per tal que es pogués veure en més ciutats.

En aquest fil de reflexió (l'amortització dels recursos ja invertits per les ciutats en exposicions, l'intercanvi entre ciutats, la major projecció i difusió dels treballs exposats) va sorgir la idea de poder confegir una mena de centre de recursos d'exposicions, que permetés a les ciutats, d'una manera àgil i còmoda, intercanviar-se les exposicions i mostres, de tots tipus de generes, a un preu aventatjós. Així va nèixer la idea **d'El Rebost**.

EL REBOST.

La finalitat d'**El Rebost** és la d'esdevenir un espai de trobada, intercanvi i optimització de recursos expositius destinat als programadors de les sales d'art. Un inventari d'exposicions ja produïdes per les mateixes sales participants, que es posen a disposició de la resta a preus avantatjosos, de tal manera que el productor pot rendibilitzar la inversió feta, i la sala receptora pugui escollir entre un gran ventall d'exposicions de tot tipus de gèneres a un preu assequible. Es tracta d'una idea senzilla però que neix amb la voluntat de resultar efectiva i útil a les sales d'art dels municipis.

Transversal assumeix en aquest projecte el paper d'impulsor, amb la intenció que, un cop tirat endavant, esdevingui una eina autònoma, que funcioni gairebé autònomament i estigui a disposició de totes les sales d'art de Catalunya que hi puguin estar interessades.

En aquesta primera fase del projecte, les tasques a desenvolupar han estat bàsicament el disseny i configuració de l'espai virtual d'exposició de propostes (interfície i espai web), en acord i ajustant-se a les necessitats reals dels programadors dels espais.

Un cop iniciat, **el Rebost** desenvoluparà la funció de servei als programadors, i no ha de suposar una tasca extra que se'ls carregui al seu dia a dia. Des d'un inici es va veure molt clar que per tal de garantir l'èxit del projecte, calia que aquest fos percebut per al sector dels programadors com una ajuda. Per això cal treballar molt directament amb ells la seva configuració i adaptar l'eina de manera que sigui el més àgil i funcional possible per als seus usuaris.

El projecte contempla que **El Rebost** podrà incloure exposicions de tot tipus: nova creació d'art contemporani, retrospectives d'artistes, instal·lacions en vídeo, exposicions de fotografia, i un llarg etcètera. Es procurarà fomentar que a la borsa hi hagi sempre oferta d'exposicions de diferents preus, diferents gèneres, diferents nivells de complexitat expositives... de manera que pugui ajustar-se i satisfer tot tipus de necessitats i pressupostos.

De cara a futures fases del projecte, es preveu que **el Rebost** pugui arribar a esdevenir també un espai de projecció per als artistes: una manera democràtica, moderna i pública per entrar en contacte amb els programadors, arribar a sales fora del seu àmbit territorial, difondre la seva obra, etc. Si la primera fase de treball amb els programadors resulta exitosa, s'obriria un altre apartat de la web on podrien entrar-hi les seves propostes els artistes directament.

Objectius del projecte.

Objectius específics

-Crear una borsa de recursos expositius a preus avantatjosos a disposició dels municipis participants. Posar en contacte i difondre les exposicions fetes d'unes sales a les altres.

-Optimitzar la inversió en producció feta pels municipis.

Moltes sales municipals tenen la iniciativa de tirar endavant i produir exposicions d'artistes, ja siguin locals o d'àmbit general. Un cop acabada la mostra en la seva ciutat, l'esforç efectuat per tal de tirar endavant la mostra pot rendibilitzar-se al donar-li més difusió més enllà de la cobertura territorial de la sala productora. A la vegada, la inversió feta per un municipi en beneficiarà d'altres al poder-los oferir una mostra ja produïda a un preu avantatjós. D'aquesta manera, l'esforç fet per una sala municipal té molta més repercussió i incidència en tot el territori català.

-Facilitar la programació a les sales en temps de crisi.

En un moment com l'actual, en el qual moltes sales veuen retallats els seus pressupostos i tenen moltes dificultats per poder tirar endavant les seves programacions, una iniciativa com aquesta pot resultar de gran ajuda. El treball en xarxa i la unió d'esforços ha de ser un model d'iniciativa per moments com l'actual.

-Generar i fomentar activitats paral·leles d'acompanyament de les exposicions.

En moltes sales, en el moment de produir una exposició, es dissenyen també activitats paral·leles d'acompanyament de la mostra: visites guiades amb l'artista, activitats formatives, recursos educatius, etc. Totes aquestes activitats poden també rendibilitzar-se quan l'exposició entri a formar part **del Rebost**. Així, els recursos complementaris creats per aquests activitats podran aprofitar-se en altres indrets, generant a la vegada més activitats culturals en altres municipis. De la mateixa manera que en les altres propostes plantejades en aquest projecte, al tractar-se de recursos compartits, els costos s'optimitzen i el producte resulta més econòmic.

-Iniciar un projecte amb possibilitats d'autofinançament.

Aquest projecte pretén engegar la borsa d'intercanvi i difusió d'exposicions ja fetes. D'entrada, aquesta nova iniciativa, requerirà d'un cert tutelatge i acompanyament, per tal d'elaborar les eines bàsiques per al seu funcionament, donar a conèixer el projecte, familiaritzar-hi els programadors, fomentar-ne el seu ús, etc.

Un cop creats els espais comuns (pàgina web i interfície, imatge gràfica, etc) i encetades les dinàmiques de funcionament, pot arribar a ser un projecte que funcioni gairebé per si sol: a partir de les aportacions i intercanvis dels programadors i els artistes; i requerint tant sols de petites tasques de manteniment de la difusió (webmaster, newsletter) i coordinació. De cara a aquesta segona fase, poden estudiar-se i cercar-se sistemes d'autofinançament per aquestes tasques.

En aquest sentit, des de Transversal es vol crear una nova eina i posar-la a funcionar. Un cop consolidat el seu ús, aquesta nova plataforma no estarà tan sols a disposició de tots els municipis catalans, sinó que tindrà la capacitat de funcionar i finançar-se autònomament.

Objectius generals

-Ajudar i fomentar la producció i la creació artístiques

El preu del lloguer de l'exposició, tot i tractar-se d'un import avantatjós per als espais artístics de Transversal que vulguin acollir les mostres, serà una porta oberta per les sales que tenen la iniciativa de fer producció de recuperar, en part, la inversió feta. Aquest retorn de la inversió donarà alè a aquestes sales per a continuar apostant per la producció d'exposicions, ajudant també a la creació artística en reforçar els espais que hi aposten.

-Afavorir la difusió de l'art

Facilitant la circulació d'exposicions, donarem més ocasions de que les creacions artístiques puguin veure's a més indrets i arribar a sales i municipis on abans, probablement per assumptes econòmics, no hi havien pogut arribar aquest tipus de mostres.

-Donar difusió i mobilitat dels artistes i la seva obra fora dels seus àmbits geogràfics habituals

Aquest intercanvi de recursos i exposicions entre sales distribuïdes per tot el territori català ajudarà als artistes (les obres dels quals entrin a formar part d'aquesta borsa) a donar-se a conèixer i mostrar la seva obra en indrets allunyats del seu àmbit d'actuació habitual. Dóna noves fronteres i mobilitat als artistes locals.

-Redistribució territorial de l'art

El fet de crear una borsa d'exposicions a bon preu pot ajudar a aquells municipis amb pressupostos més reduïts i amb més dificultats per tirar endavant produccions d'exposicions a rebre mostres d'alta qualitat, que d'altra manera seria difícil que poguessin programar.

A més, el funcionament del Rebot ajuda a que les sales petites no siguin només sucursals o receptores d'allò que es fa a la capital, sinó que ajuda a promoure l'art que es fa des del territori, la seva circulació i difusió.

-Afavorir la varietat de línies i gèneres expositius en diferents sales.

En sales que vulguin començar a treballar en noves línies expositives (per exemple, portar una mostra d'art contemporani en sales on no se n'hagi programat mai) tindran aquest recurs com a manera d'impulsar aquesta nova línia sense haver-hi de destinar una gran inversió ni córrer uns riscos que són difícils d'assumir en els temps actuals.

Desenvolupament del projecte.

La realització d'aquest projecte ha estat fortament condicionat per l'aspecte econòmic. En un inici, es va plantejar desenvolupar-lo del tot durant el 2009, amb un pressupost inicial que comptava amb una aportació per part de la Generalitat (Subvenció de Projectes Intermunicipals, compartida amb el projecte Anella Cultural) d'uns 15.000€. Tot i això, tenint en compte la conjuntura econòmica, es va preveure que la aportació final de la Generalitat no seria la demanada, pel que es va esperar a engegar el projecte a conèixer l'aportació real que es rebría a través d'aquesta subvenció, que es va resoldre al mes de novembre: finalment, en comptes dels 15.000€ demanats, l'aportació per al projecte a partir de la subvenció seria de 3.050€. A aquesta aportació s'hi ha de sumar la de recursos propis de la Xarxa.

Així, amb el pressupost confirmat, es va tirar endavant la primera fase del projecte a partir del novembre de 2009, a partir d'allò definit i decidit en reunions prèvies de la Taula d'Arts Visuals.

Primera fase, 2009.

A NIVELL DE TRANSVERSAL

-Trobades amb comissió consultiva de programadors_de Transversal per decidir la configuració dels elements de treball del projecte. Organització de trobades de la comissió per a un disseny consensuat del projecte; així com establir els requisits bàsics necessaris per les exposicions que vulguin entrar a formar-hi part, així com de les característiques de les sales que vulguin acollir les mostres que s'hi ofertin.

-Pre-disseny d'una fitxa tipus i elements a incloure dins la nova interfície

CONTACTE AMB PROVEÏDORS EXTERNS

-Contacte amb una empresa de programació web per a l'elaboració de la primera proposta de l'encàrrec de l'espai web i interfície basada en la fitxa tipus elaborada a partir de les propostes dels tècnics. Creació d'un espai web (en un inici vinculat a la pàgina de Transversal, més endavant, si es creu necessari, se li pot donar un domini propi) on centralitzar, penjar i difondre totes les propostes (a partir de l'esquema de fitxa tipus).

-Contacte amb un dissenyador per l'elaboració de la imatge gràfica de la plataforma, els espais interiors de treball dins la web i el disseny de la fitxa tipus a descarregar en pdf:

- Disseny d'una imatge gràfica (logo i aplicacions a papereria) del projecte per incloure a tots els elements de difusió que s'hi relacionin.

- Disseny d'un model de fitxa tipus. Cada mostra que entri a formar part **del Rebost**, tindrà una fitxa informativa senzilla i clara, que permetrà, amb una sola llegida, veure una descripció i imatges de la mostra, tenir dades sobre l'autor i/o el comissari, conèixer totes les necessitats tècniques que requereix, preu, etc. que l'exposició requereix. D'aquesta manera, els programadors que hi accedeixin podran consultar i detectar de manera àgil les ofertes que s'ajusten a les seves necessitats i les que no.

Previsió de futur del projecte, a partir de 2010.

Un cop elaborada l'eina d'intercanvi, es preveu poder continuar desenvolupant el projecte com a un recurs més que s'ofereix als tècnics de la Taula d'Arts visuals de Transversal. Les accions previstes són.

POSADA EN MARXA DINS DE TRANSVERSAL

- Reunions informatives, un cop acabat l'espai web per a les ciutats de Transversal per tal d'explicar-ne el funcionament i corregir possibles errades o millorar-ne aspectes.
- Edició dels vídeos tutorials del funcionament de la web: disponibles sempre per consulta dels usuaris per tal de tenir un guiatge fàcil i pràctic pels diferents elements de la web, de manera que suposin un suport tècnic constant per als tècnics d'arts visuals que hi han d'accedir.
- Creació d'un cens de sales es crearà un inventari exhaustiu de totes les sales d'art catalanes susceptibles d'entrar a formar part **del Rebot**; per tal de poder-hi contactar i ofertar l'eina en futures fases del projecte.
- Possible adaptació de la mostra d'exposicions Rodalies 2 per a incloure-la als elements del rebost.
- Posada en marxa de l'espai web: proves pilot del funcionament.

AMPLIACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE LA PLATAFORMA

- Contactes amb les sales
- Jornades informatives generals a nivell català
- Ús normalitzat de l'espai web amb entrada de propostes per part de les ciutats de Transversal.
- Materialització dels primers intercanvis amb ciutats de Transversal.

UN COP CONSOLIDAT EL SERVEI

- Funcionament normal de la web amb intercanvis a nivell català
- Entrada en funcionament dels serveis de comissariat, adaptació de disseny, etc.

ALTRES PROJECTES

La taula d'Arts Visuals ha realitzat durant aquest 2009 contactes per a l'intercanvi d'exposicions entre sales. A l'espera de l'aplicatiu del Rebot, en una de les reunions de tècnics es van presentar propostes de diferents municipis amb presència dels artistes. És un incici del treball que el nou lloc web possibilitarà d'una manera més ràpida i directa.

Propostes de futur.

-Creació d'una sala d'exposicions virtual a l'Anella Cultural. Elecció d'artistes que puguin crear obra ex profeso per aquest nou espai virtual del projecte Anella.

-Digitalitzar les exposicions de cada espai per a que puguin consultar-se a través de la mediateca.

-Organització conjunta de cursos: optimitzar recursos i crear cursos amb continguts consensuats el cost del qual es pugui repartir entre totes les ciutats interessades. Possibilitat d'ús de l'Anella Cultural per a dur-los a terme.

-**Rodalies 3.** Es va valorar la importància de continuar la línia encetada amb els dos rodalies, de difusió i projecció dels artistes locals i es va decidir preparar, de cara a 2010/2011 una nova edició de la proposta, aprofitant l'experiència adquirida en les dues edicions anteriors per a corregir errors i millorar el producte final.

A inicis de 2010 es durà a terme la primera reunió per a tirar endavant aquest projecte, definint-ne la mecànica, els condicionants, etc.

3. ANELLA CULTURAL

El 2009 ha estat un any molt difícil per al projecte Anella Cultural.

En primer lloc, l'any va començar arrossegant la despesa del 2008 que calia sufragar amb una aportació de 250.000€ per part de la Generalitat, una aportació que no va arribar fins al juny de 2009. Això va comportar que des del Consorci s'hagués de fer front a la despesa que calia aplicar l'any 2008 demanant un crèdit per valor de 200.000€ i fent-se càrrec de les despeses bancàries que això va suposar. Aquest avançament ha marcat definitivament el projecte al llarg de 2009.

El retard en el pagament de l'aportació concedida el 2008, sumat a la **no concreció de la previsió d'aportació** per al 2009 en curs, va comportar haver de fer una **dràstica retallada** al projecte, en pro del manteniment del mateix Consorci, la viabilitat del qual va arribar a veure's amenaçada pels requeriments econòmics d'inversió prèvia que exigia l'Anella. El dolorós resultat de la retallada va ser **l'acomiadament del personal** contractat pel projecte Anella Cultural: en Josep Quintana i la Ico Romero.

La manca de personal específic per al projecte ha afectat a la realització d'activitats, ja que aquesta tasca va haver de ser assumida a partir de juliol pel personal de gerència de Transversal, que al compaginar-ho amb la resta de tasques del consorci no va poder mantenir el mateix nivell d'atenció i dedicació que s'havia destinat al projecte fins al moment de l'acomiadament.

Sortosament, el que es va aconseguir obtenir per part de la Generalitat fou la **designació d'un tècnic del Departament de Cultura al projecte** Anella Cultural, en aquest cas en Josep Font. La incorporació d'en Josep Font al projecte ha ajudat a mitigar, en cert grau, l'efecte devastador per al projecte que hagués tingut l'acomiadament d'en Josep Quintana i la Ico Romero, si no hi hagués hagut cap incorporació. El seu treball ha permès canalitzar una aportació econòmica de la Generalitat, que no ha arribat com a aportació directa al Consorci, sinó a través de fer-se càrrec de certes despeses comunes del projecte (despeses de connectivitat, dels tècnics de la fundació i2cat, de les despeses del Liceu -de manera que la recepció de les òperes fos gratuïta- etc); i ha realitzat certes tasques de coordinació que han ajudat a la continuïtat del projecte, tot i les severes limitacions.

Un altre canvi que hi ha hagut al projecte durant aquest 2009 ha estat la **possibilitat de realització d'activitats Anella per part de tots els municipis de Transversal**. El reajust dels condicionants de connectivitat mínims

per a la recepció d'actes han fet que, compartint el material tècnic disponible (que és ara a disposició de tots els centres de Transversal), ciutats que no eren de la fase pilot han pogut participar activament d'activitats Anella. És el cas de Sant Cugat del Vallès, Vic, Vilanova i la Geltrú, Figueres, Girona i Mataró.

Relació d'activitats programades el 2009

- Gener** 13- Metamembrana, Marcelí Antúnez
- Febrer** 13- Òpera, *l'Incoronazione de Poppea*
- Març** 7- "El Dictat", dins de la 27a Setmana del Llibre en català.
26- Òpera, *La Ventafocs*
27- Taller d'Astronomia (NOW)
- Abril** 7- Classe magistral de Quim Monzó a la Universitat d'Indiana
- Setembre** 22- Guillamino (Reus)
- Octubre** 15 i 16- Giroscopi Cultural a Figueres
27- "L'impacte de la cultura en la creativitat" conferència per streaming
- Novembre** 2- Comerç al dia
26- Taller sobre El sol del cicle NOW
27- Curs Disseny i Evaluació de Projectes Culturals
- Desembre** 1- Curs de Diplomàcia Cultural
4- Curs Disseny i Evaluació de Projectes Culturals
20- Òpera, *La Ventafocs*
22- Òpera, *Il Trovatore*

ALTRES ACTIVITATS

Obradors de les TIC

Inici fase de proves de la Mediateca.

Detall de les activitats programades

CREACIÓ CONTEMPORÀNIA

EL gener de 2009 va estrenar-se la primera producció elaborada ex profeso per l'Anella Cultural: Metamembrana de Marcel·lí Antúnez. Es va poder veure a Granollers, Lleida, Olot, Reus i el CCCB.

Metamembrana era una instal·lació audiovisual interactiva que consistia en una gran projecció panoràmica que contenia 8 relats interactius controlats per 4 interfícies.

Metamembrana és una producció de l'Anella Cultural (Transversal, el CCCB i la fundació i2cat), amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. En la seva primera presentació, aquesta obra va ser exposada simultàniament i en xarxa, gràcies a cinc rèpliques exactes, a les ciutats de Granollers, Lleida, Olot, Reus i el CCCB de Barcelona.

RELACIÓ D'ASSISTENTS A METAMEMBRANA

Granollers: 1.119 persones

Lleida: 513 persones

Olot: 1079 persones

Reus: 486 persones

CCCB: 4.554 persones

Guillamino

22 de setembre del 2009

Sala Infantil de la Biblioteca Central Xavier Amorós
Reus

Número d'assistents: 120 persones, aforament màxim del local.

ACTIVITATS DIVERSES/ LLENGUA CATALANA

“El Dictat”

L'Anella Cultural transporta “El Dictat” al CCCB, Girona, Mataró, Olot, Reus i St. Cugat.
7 març

RELACIÓ D'ASSISTENTS A EL DICTAT

CCCB: 100 persones

Girona: 40 persones

Mataró: 30 persones

Olot: 40 persones

Reus: 60 persones (aforament màxim de l'espai)

Sant Cugat: seu de l'activitat

ACTIVITATS FORMATIVES

FINESTRES A L'UNIVERS

Taller d'astronomia per a adolescents.

Taller adreçat a estudiants d'institut inclòs dins la programació d'hivern del NOW, transmès des del CCCB i rebut des d'Olot.

RELACIÓ D'ASSISTENTS AL TALLER DEL NOW

CCCB: 60 alumnes

Olot: 80 alumnes de l'Institut Montsacopa

Quim Monzó a la Universitat d'Indiana

L'Anella Cultural permet als alumnes de català de la Universitat d'Indiana (Indiana University Bloomington) fer una classe amb la presència virtual d'en Quim Monzó.

Una imatge a través de la videoconferència del professor Edgar Illas i els seus estudiants a Indiana

Quim Monzó en un moment de la seva intervenció

El Giroscopi Cultural

L'Anella Cultural transmet el programa per a professionals del Giroscopi Cultural, que es celebra el 15 i 16 d'octubre a Figueres.

RELACIÓ D'ASSISTENTS A EL GIROSCOPI CULTURAL:
Figueres: 86 persones
CCCB: 15 persones
Reus: 8 persones (tècnics de cultura de l'Ajuntament).

El Sol: font natural d'energia

Taller d'astronomia per a adolescents inclòs dins les activitats formatives del cicle NOW. Projecte en ocasió de l'Any Internacional de l'Astronomia 2009 i en el marc de l'Anella Cultural.

En aquest taller hi van participar en directe alumnes de Batxillerat des del CCCB i des d'Olot. Va tenir lloc el 26 de novembre.

RELACIÓ D'ASSISTENTS AL TALLER DEL NOW

CCCB: 40 alumnes

Olot: 80 alumnes de l'Institut Montsacopa

Curs "DISSENY I AVALUACIÓ DE PROJECTES CULTURALS" per l'Anella Cultural

Aquest curs va suposar per Olot la seva primera participació amb la connexió òptima a una activitat de l'Anella Cultural. Des de la seva entrada a la fase pilot del projecte el passat 2007 Olot encara no havia pogut disposar de la connectivitat recomanada per desenvolupar activitats de l'Anella Cultural, fet que no li ha impedit ser una de les ciutats més actives i participatives en aquest projecte. Fins ara, des d'Olot havien participat de totes les propostes amb el seu ADSL d'Ajuntament, de menys d'una mega.

La setmana passada, i després d'un llarg i complicat procés, Olot va poder tenir finalment una connexió de banda ampla (d'uns 30 megues), que arriba a la capital de la Garrotxa a través d'un sistema d'antenes i que permetrà a partir d'ara, que puguin participar de les activitats amb la qualitat d'imatge i so que ofereix el projecte. La primera mostra, va ser la segona sessió del curs de Disseny de projectes culturals, que es va poder gaudir el passat divendres des de la Sala d'Actes de l'Hospici.

RELACIÓ D'ASSISTENTS AL CURS DE DISSENY I AVALUACIÓ DE PROJECTES CULTURALS

Girona: 16 tècnics culturals de la ciutat

Olot: 8 tècnics culturals de la ciutat

Curs de Diplomàcia Cultural

ASSISTENTS AL CURS DE DIPLOMÀCIA CULTURAL
Seguiment a través d'streaming.

XERRADES I CONFERÈNCIES

“L’impacte de la cultura en la creativitat” per l’Anella Cultural

El dimarts 27 d’octubre es va emetre en streaming, des del Museu d’Història de Catalunya, l’acte de presentació de l’estudi “L’impacte de la cultura en la creativitat” amb la intervenció de Ferran Adrià, Javier Marical i Jordi Savall en el marc de l’Any Europeu de la Creativitat i la Innovació.

Aquest acte, que va comptar amb el suport tecnològic i logístic de l’Anella Cultural es va poder seguir en directe a través d’internet.

ASSISTENTS A LA XERRADA L’IMPACTE DE LA CULTURA EN LA CREATIVITAT
Seguiment a través d’streaming.

L'Anella Cultural transporta l'activitat "Comerç al dia"

RELACIÓ D'ASSISTENTS A COMERÇ AL DIA:

Reus: 30 persones

Lleida: per determinar

Girona: 80 persones

CICLE D'ÒPERES

Per segona temporada consecutiva, amb col.laboració amb el Gran Teatre del Liceu, transportem fins als Teatres de Transversal operes en riguros directe i en alta qualitat. La Programació pel 2009 és la següent:

L'Incoronazione de Poppea

Divendres 13/02/09

Transmissió a Granollers, Sant Cugat, Vic i Vilanova i la Geltrú

20:00h

RELACIÓ D'ASSISTENTS

Sant Cugat: per determinar

Vic: 86 persones

Vilanova i la Geltrú: per determinar

Ventafocs (Petit Liceu)

Diumenge 26/04 /09

Reus, Lleida, Mataró i Vilanova i la Geltrú.

Diumenge 20/12/09

Transmissió a Granollers

11:00h

RELACIÓ D'ASSISTENTS

Reus: 100 persones (aforament màxim de l'espai)

Lleida: 90 persones

Mataró: 86 assistents

Vilanova i la Geltrú: 300 persones (límit d'aforament de la sala. Van quedar-se persones a fora)

Granollers: 139 persones

Il Trovatore

Dijous 22/12/09

Rebut a Girona, Granollers, Reus, Olot, Sant Cugat i Vilanova i la Geltrú
20:00h

RELACIÓ D'ASSISTENTS

Girona: 116 persones

Granollers: 135 persones

Reus: 250 persones

Olot: 160 persones

Sant Cugat: per determinar

Vilanova i la Geltrú: per determinar

OBRADOR DE LES TIC

La generalització del projecte Anella Cultural y la pràctica durant la fase pilot, ha fet evident la necessitat de capacitació a tots els gestors culturals, de qualsevol especialització i amb qualsevol responsabilitat, en l'ús generalitzat i quotidià de les TIC (tecnologies d'informació i coneixement).

Aquesta capacitació hauria d'obrir la via a la digitalització de la programació de qualsevol centre cultural i, també, a la utilització dels nous recursos que les TIC ofereixen per a la programació i, per extensió, de l'ús intensiu de l'Anella Cultural.

Per això, durant el 2009 es va iniciar un programa de formació itinerant a diferents ciutats de la Xarxa Transversal. Al llarg de l'any, un equip de tècnics de l'Anella Cultural va desplaçar-se a diferents municipis, que ho van sol·licitar, per impartir el curs als seus tècnics culturals.

També es va dur a terme un curs general dirigit als tècnics de totes les ciutats. Aquest curs va tenir lloc al Citilab de Cornellà.

L'Objectiu principal d'aquests cursos fou el de millorar els coneixements i ús de les TIC's per part dels tècnics i gestors culturals de les ciutats de la Xarxa Transversal.

FASE BETA DE LA MEDIATECA

Durant aquest 2009 també ha estat oberta per a l'experimentació la nova site que allotjarà el gran arxiu audiovisual i multimèdia que serà la Mediateca de l'Anella Cultural.

Es tractarà d'un espai virtual on allotjar totes les activitats digitalitzades per les ciutats arran del projecte Anella Cultural, hagin estat trameses en directe o no. Amb aquesta iniciativa es preté canviar la mentalitat dels gestors culturals en la conservació d'activitats, i facilitar-los l'eina que aconseguirà que els events duts a terme en un lloc determinat no restin efímers, sinó que puguin estar a disposició d'una gran massa crítica d'espectadors potencials i perllonguin la seva activitat en el temps i l'espai.

Una conferència, una exposició o una obra artística poden no ser rebudes en directe per una altra ciutat en el moment en que es porten a terme, però poden ser molt interessants per a més espectadors dels que hi assisteixen. La mediateca posarà a la disposició dels centres culturals i els seus usuaris un gran arxiu de gaudi i consulta; a la vegada que un gran espai per l'allotjament i la catalogació dels seus continguts.

Durant aquest darrer any, s'han iniciat les proves de funcionament i mecànica d'aquesta eina; de cara a implantar-la i poder-ne iniciar l'ús en els propers mesos.

Connexió definitiva de la ciutat d'Olot a l'Anella Cultural

En l'activitat: curs DISSENY I AVALUACIÓ DE PROJECTES CULTURALS impartit per David Rosselló des del Centre Cultural La Mercè de Girona la ciutat d'Olot va poder rebre per primera vegada una activitat de l'Anella Cultural amb la connexió òptima.

Així, en la recepció d'aquest curs a través de videoconferència el dia 4 de desembre, Olot va estrenar la seva connexió Anella en banda ampla. Des de la seva entrada a la fase pilot del projecte el passat 2007 Olot encara no havia pogut disposar de la connectivitat recomanada per desenvolupar activitats de l'Anella Cultural, fet que no li ha impedit ser una de les ciutats més actives i participatives en aquest projecte. Fins ara, des d'Olot havien participat de totes les propostes amb el seu ADSL d'Ajuntament, de menys d'una mega.

A finals d'aquest 2009, i després d'un llarg i complicat procés, Olot va poder tenir finalment una connexió de banda ampla (d'uns 30 megues), que arriba a la capital de la Garrotxa a través d'un sistema d'antenes i que permetrà a partir d'ara, que puguin participar de les activitats amb la qualitat d'imatge i so que ofereix el projecte. La primera mostra, va ser la segona sessió del curs de Disseny de projectes culturals, que es va rebre des de la Sala d'Actes de l'Hospici. Després d'aquesta activitat, Olot també va participar amb qualitat de connexió òptima a la transmissió de l'òpera del Liceu Il Trovatore.

Aspecte de les antenes usades per la connexió d'Olot un cop instal·lada, i l'altra abans de ser coberta amb la malla que redueix l'impacte visual

4. ESCOLA D'ESTIU DE TRANSVERSAL

Per una iniciativa de la Taula d'Arts Escèniques de Transversal, aquest any es va organitzar la Primera Escola d'Estiu de Transversal, que va tenir lloc els dies 8 i 9 de juny a Can Xalant (Mataró) i anava dirigida a tots els membres de la Xarxa.

Aquesta proposta va néixer amb la intenció de generar una eina feta a mida per al reciclatge professional dels tècnics de la xarxa, on fossin ells mateixos qui poguéssin escollir les temàtiques i els ponents més adequats. Per això es va crear una comissió organitzativa de l'Escola d'Estiu, amb representació de tècnics de diferents ciutats de la xarxa, per tal de dissenyar-ne el programa.

Es va creure convenient aprofitar aquest moment de trobada i contacte entre membres de les diferents taules de tècnics, així com de caps d'àrea i regidors per a crear un espai de debat i reflexió. Per tal de formalitzar més aquest treball es va decidir contractar un expert extern per a conduir, moderar i recollir les reflexions que sorgissin de les sessions de debat elaborant un document de conclusions.

Per tal de donar més transcendència a aquest document, es va decidir convocar en la sessió de conclusions a representants de la Generalitat de Catalunya, per tal de traslladar-los el contingut del document de conclusions, les demandes i comentaris que aquest generés.

Des de la Gerència de Transversal, es van executar totes les tasques d'organització formal de l'Escola d'Estiu: contacte i contractació dels diferents ponents, contractació d'un expert per a les sessions de debat, contacte i convocatòria dels representants de la Generalitat; així com totes les tasques més puntuals d'infraestructura per a les jornades: cerca i reserva de l'espai per a les jornades, contractació del servei de càtering per a les dietes i cerca d'un allotjament per a tots els assistents.

El programa final de les jornades fou:

Dilluns 8 de juny

10-11h **Recepció i benvinguda** a Can Xalant (Mataró)

11-12,30h **Sessió d'obertura** a càrrec de la Consultora Roca Salvatella: Utilització de les noves tecnologies i les xarxes socials a internet per a la difusió d'actes culturals.

12,30 - 14, 30h **Sessions formatives teòriques.**

-José Antònio Sánchez, “Fabulación y realidad en la escena contemporánea”, anàlisi de tendències visibles actualment al teatre i la dansa, dins i fora d’Espanya.

-Juan Insua, exposició de les experiències, I+C+I informació, cultura i investigació i del cicle Now. Valoració de les conclusions obtingudes a les dues experiències i debat sobre nous formats culturals. Gestió dels equipaments culturals davant el nou paradigma tecnològic.

14, 30- 16h Pausa pel dinar

16-17h Intercanvi d’experiències de **bones pràctiques** entre els membres de Transversal

17- 19h **Debat intern**. (moderat pel senyor Xavier Fina)

-Relació dels municipis amb la Generalitat de Catalunya.

19h Trasllat a la Torre Ametller, Sopar a l’Alberg a les 20,30h.

Dimarts 9 de juny

10,30- 11 h Arribada a Can Xalant

11-12h **Sessió informativa**

-Exposició als membres de Transversal de l’estat de diferents projectes: Anella Cultural.

12-13,30h. **Sessió política**.

-Presentació de Transversal al Consell de les Arts i a la representació del Departament de Cultura de la Generalitat (Secretari de Cultura, sr. Eduard Voltas; Directora General, sra. Anna Falguera) i del CONCA (Sra. Pilar Parcerisas) a càrrec del gerent, Pep Fargas.

-Presentació de les conclusions del debat del dia anterior al Consell de les Arts i al Secretari de Cultura Sr. Voltas, a càrrec d’un representant de la Xarxa.

13,30- 14h **Clausura de les jornades** a càrrec del Sr. Eduard Voltas, Secretari de Cultura.

14h- Dinar

REFLEXIONS SOBRE LES RELACIONS ENTRE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL I EL DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Conclusions de la jornada de debat celebrada el 8 de juny de 2009 dins el marc de la primera Escola d'Estiu de Transversal

1. Transversal representa una part significativa de la vitalitat cultural del país. El nostre compromís amb el risc i la innovació, així com una manera de fer en la qual la cooperació és un valor central, ens donen legitimitat per compartir amb els responsables de la política cultural de Catalunya unes reflexions que van més enllà de greuges o reivindicacions de caràcter específic. Nosaltres som coresponsables de la política cultural del país, tenim una relació molt propera l'execució d'aquesta política i un paper central pel que fa a l'equilibri territorial.
2. Valorem i, òbviament, respectem el model de política cultural que es lidera des del Departament. Un govern fort i amb una idea clara de país és una condició necessària per a què la resta de protagonistes de la vida cultural la poguem desenvolupar amb normalitat.
3. L'àmbit de la cultura està poc normativitzat de manera que les obligacions de les diferents administracions són conseqüència de les voluntats polítiques concretades en cada moment i a cada lloc. En aquest marc, els ajuntaments han anat assumint compromisos que, en alguns casos, transcendien les seves possibilitats i, de ben segur, les seves obligacions. En un context de crisi com l'actual, l'absència d'estàndards i de drets mínims normativitzats situen els responsables de les polítiques culturals locals en un lloc de debilitat en relació a d'altres àmbits en els que sí hi ha obligacions explícites. En aquest sentit caldria estudiar la possibilitat d'un desenvolupament legal que establís uns mínims de serveis culturals (amb la

definició de competències corresponents) i que donés força legal als arguments emprats per defensar la necessitat de mantenir i augmentar els recursos destinats a cultura.

4. Volem ser reconeguts com a interlocutors pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. En la mesura que ens afecta però sobretot en la mesura que creiem que les nostres contribucions permeten millorar els processos i els continguts. En aquest sentit, sovint ens hem sentit ignorats i, fins i tot, percebuts com adversaris. De ben segur que les causes d'això són múltiples i que alguna responsabilitat tenim. Però més enllà de les valoracions sobre el passat ens interessa definir una manera de fer de cara al futur. Creiem que el Departament de Cultura ha d'incorporar els principis de la governança i que, en aquest marc, nosaltres -Transversal- volem i podem tenir el nostre espai. Des de la màxima consideració institucional i assumint el nostre paper amb responsabilitat. No volem reivindicar, volem espais de diàleg estables que permetin superar una relació que massa sovint està dominada per la desconfiança.

5. Una de les concrecions més clares d'aquest nou marc hauria de ser un canvi en les regles del joc respecte a la relació entre els dos nivells de l'administració pel que fa a les aportacions econòmiques. Caldria que, si més no pels municipis d'una determinada dimensió, la suma de convocatòries fos substituïda per uns contractes-programa. Això seria una bona expressió del canvi del tipus de relació. Així mateix, donaria estabilitat als programes i, finalment però no menys important, permetria que tots gestionéssim amb una major eficàcia el nostre temps i els nostres recursos.

6. Ens agradaria ser reconeguts com agents fonamentals en l'equilibri territorial del país. La riquesa i densitat cultural es mesura, també, per un cert Grau de desconcentració de l'activitat creativa i industrial. Evitar la deslocalització de talents i d'indústries culturals hauria de ser un objectiu compartit.

5. RELACIONS EUROREGIONALS

Aquest any ha continuat el contacte amb la Euroregió Pirineus-Mediterrània que Transversal manté activament des de fa uns quants anys. Al 2009, aquesta relació s'ha mantingut amb la presència a les Jornades Euroregionals de Montpel·lier del gerent de la Xarxa, el Sr. Pep Fargas.

La presència de Transversal a la trobada va permetre establir diferents contactes molt interessants, com ara amb un representant de l'Euroregió del Bàltic (amb qui es poden trobar punts de col·laboració en un futur), així com amb els nous integrants de l'Àrea de Relacions Internacionals del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

Arran d'aquest contacte, la Generalitat es va promoure com a impulsora de l'extensió de l'Anella Cultural a nivell Euroregional, i compta per fer-ho amb el treball i la col·laboració de la Xarxa Transversal. Així, aquest mateix 2009 ja es van fer les primeres visites de contacte a altres regions (en aquest cas, les Illes Balears), per començar a establir contactes de cara a futures connexions a través de l'Anella a nivell Euroregional.

6. VISUALITZACIÓ PÚBLICA DE LA XARXA TRANSVERSAL

Durant aquest 2009 la Xarxa ha participat en diferents esdeveniments, a nivell nacional i internacional, que han permès visualitzar-la i donar-ne a conèixer les activitats, el funcionament i els objectius.

La primera activitat de caire institucional va tenir lloc el 22 d'abril quan, després d'un llarg procés, Transversal va realitzar una **compareixença-presentació davant la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya**.

Un grup representatiu de regidors de la Xarxa van acompanyar a **Ciro Llueca**, que com a expresident de la Transversal va representar el Consorci en aquest contacte amb els parlamentaris. Amb una intervenció brillant, Llueca va exposar la naturalesa, objectius i problemes que es troba la Xarxa, i per extensió els seus municipis, en el desenvolupament de la seva tasca cultural allunyada de la influència directa de la capital catalana.

En el mateix nivell d'activitats institucionals de cara al govern del país, durant aquest 2009 també va tenir lloc una **entrevista** de la Comissió Permanent del Consorci amb el **Conseller de Cultura, el sr. Joan Manuel Tresserras** i es va comptar amb l'**assistència** del Secretari de Cultura de la Generalitat de Catalunya, sr. Eduard Voltas, la Directora General de Cooperació Cultural, sra. Anna Falguera i la representant del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, sra. Pilar Parcerisas a l'**Escola d'Estiu de Transversal**, celebrada el mes de juny a Mataró.

La Xarxa Transversal ha estat ha participat també en diferents esdeveniments a nivell nacional i internacional:

- Participacio d'en Pep Fargas a l'**ALT**, el Festival de Teatre Alternatiu de **Galícia**. Presentació de Transversal i el projecte d'Espectacles Multidisciplinars no Convencionals.

- Assistència al Fòrum d'Opera (**Europa Òpera Fòrum**) celebrat al Gran Teatre del Liceu. Presentació del programa del Liceu per a l'Anella Cultural als directors de teatres d'òpera d'Europa.

- **II Encuentro Espacios Sociales de Innovación a Màlaga** celebrat els dies 15 i 16 d'octubre a Màlaga. El Sr. Fargas va intervenir a la taula rodona sobre Cultura y living labs.

- **Satellite Meeting de la IETM a Bilbao i Gijón "Cornisa Cantabrica: el norte del sur"** celebrat del 29 d'octubre a l'1 de novembre. En aquesta trobada que pretenia mostrar las facetes de l'escena cultural contemporània al nord de l'Estat Espanyol als participants, que provenien tant de l'estat espanyol com de països europeus, així com de Canadà, entre d'altres; Transversal va intervenir, representada pel seu gerent, en la sessió de context, exposant els seus projectes dins la taula d'arts escèniques.

- **Culture, mise en réseau et développement des territoires** col·loqui cultural celebrat al Teatre de Privas (França) l'1 de desembre de 2009, organitzat pel Conseil général de l'Ardèche i l'Observatoire des politiques culturelles, dins el Cicle de seminaris de reflexió i acció 2007-2010, conjuntament amb la DRAC Rhône-Alpes. En aquest col·loqui hi van intervenir la sra. **Montserrat Parra**, regidora de cultura de la ciutat de Lleida i Presidenta d'Honor de Transversal, que va participar en la primera taula rodona, titulada: Culture et mise en réseaux: quels enjeux pour le développement local? i també el gerent de la Xarxa, que va intervenir en la tercera taula rodona: Réseaux artistiques: quel rôle et intérêt pour les acteurs locaux et la territoire?

7. COMUNICACIÓ

NOVA PÀGINA WEB DE TRANSVERSAL: ESTALVI I EFICÀCIA

La novetat més important en el terreny de la comunicació dins el Consorci Transversal en aquest 2009 és la creació de la seva nova pàgina web, que no només ha permès reduir les despeses dedicades a aquesta eina, sinó que ha millorat molt considerablement el seu rendiment, eficàcia i nombre de visites.

Seguint la política de reducció de costos del Consorci durant aquest 2009, es va decidir reformular la pàgina web, de manera que es pogués reduir les despeses derivades del seu manteniment. Per gestionar l'anterior versió de www.txac.cat era necessari tenir contractat un servei de disseny web, que suposava uns costos mensuals de 600€ que la dissenyadora facturava al Consorci. Per tal de retallar aquesta despesa, es va optar per un model de web que es pogués gestionar i mantenir des de la mateixa oficina de gerència.

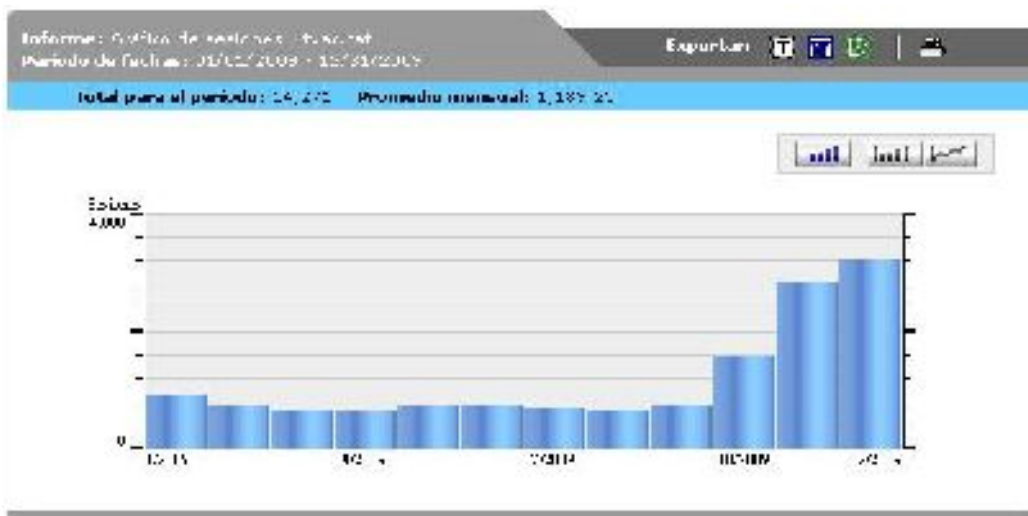
Per elaborar-ne el nou model es va contractar l'empresa de programació web Elseudomini.net, que va ser l'encarregada de programar la nova web. Aquest nou sistema permet gestió pròpia i no només ha retallat les despeses de disseny (que ara mateix són nul·les), sinó que ha reduït altres costos de manteniment i ha permès un sistema molt més dinàmic de manteniment que ha generat a la vegada una web amb actualitzacions constants que no deixa de créixer en nombre de visites.

Una web més dinàmica, millors resultats en el nombre de visites

El nou funcionament de la web ha permès que es pogués renovar i actualitzar directament des de la oficina de gerència. Això ha comportat una actualització gairebé constant de la web, amb un apartat d'Actualitat Transversal que ha pogut reflectir d'una manera molt més directa tota l'activitat que genera la Xarxa en els seus diferents àmbits. Així, els visitants de la web poden trobar-hi novetats gairebé setmanalment, tant de les novetats internes del consorci (relleus a la presidència,

convocatòries de reunions), com anuncis dels propers esdeveniments relacionats amb les diferents taules (anella cultural, arts escèniques i arts visuals), així com la participació de Transversal en esdeveniments de tot tipus.

Un calendari adjunt permet consultar les properes activitats a celebrar, a la vegada que dos cercadors diferents permeten accedir a tota la informació de la web, ja sigui d'actualitat i novetats, com de consulta més a fons dels diferents projectes, ciutats implicades, filosofia i treballs anteriors del Consorci Transversal.

Aquest dinamisme no ha passat desapercbut pels internautes, que des de la publicació de la web a principis de tardor, han anat multiplicant exponencialment el seu nombre de visites a la web, com es pot veure en el gràfic de l'evolució del nombre de sessions a la pàgina; una estadística provinent del servei d'allotjament de la web.

Així es va passar de les 700 i escaig visites mensuals que rebia www.txac.cat abans del canvi, es va passar a més de 1.500 el més d'octubre, 2.743 el mes de novembre i arribar fins a les 3.200 el darrer mes de l'any. Aquest augment ha suposat quadruplicar el nombre de visites habituals a la web, una eficàcia comunicativa molt elevada, que no s'havia assolit mai amb l'anterior versió de la web i que des de l'oficina

de gerència ens fa valorar molt positivament el nou format.

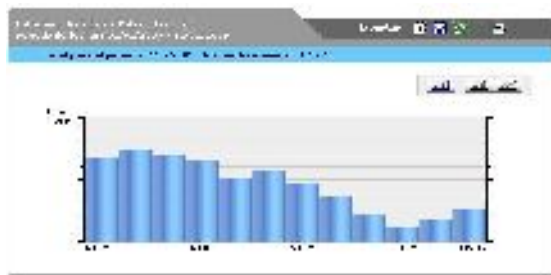
Més estalvi en el manteniment de la web

A banda de l'estalvi en la gestió de la web, que al deixar de ser externalitzat i a assumir-se dins les tasques pròpies del personal de gerència passa a ser zero; la intervenció de l'empresa de programació web ha consistit també en assessorament en termes d'allotjament per reduir també despeses en aquest concepte i millorar l'eficàcia de la pàgina.

Així, a partir de la gestió i la valoració de necessitats reals d'allotjament per part d'Elseudomini.net s'ha variat el pla d'allotjament. Si abans la web de Transversal estava dins el contracte "plan master plus linux" que tenia un cost anual de 668,16€ , ara s'ha passat al "plan empresarial linux" molt més ajustats a les necessitats reals de la web i que té un cost actual de 192€; suposant un estalvi del 476,16€ però garantint igualment tots els serveis. Si tenim en compte que els honoraris de l'empresa de programació web per a tota la renovació i l'assessorament no

van arribar als 1.000€, aquesta despesa va quedar plenament amortitzada el primer mes de posada en funcionament del nou format. A partir del novembre el nou servei només suposa estalvi de despeses.

A banda de l'estalvi econòmic, la reformulació de la web també ha fet que aquesta fos molt més àgil. Si analitzem el gràfic de la transferència de dades mensual, veiem com amb la nova versió aquestes han baixat considerablement, malgrat l'augment en el nombre de visites. Aquest descens significa que la web és molt més àgil en el seu funcionament.

El facebook de l'Anella

La pàgina web de l'Anella Cultural era un tema pendent en el terreny de la comunicació des de fa molt temps. La pàgina havia de ser totalment renovada i redissenyada, però mentre aquest canvi no es feia efectiu, el fet de tenir penjada una informació tan poc actualitzada era contraproduent. Per això, i també d'acord amb els altres socis del projecte (CCCB i i2cat) es va decidir que era millor retirar la pàgina temporalment que no pas mantenir-ne una versió obsoleta que donava mala imatge de l'Anella Cultural.

Mentre la web estés en stand by, però, calia un espai on els internautes i totes les persones interessades en el projecte poguessin consultar-ne la informació i seguir-ne l'actualitat. Per això es va decidir crear una pàgina de facebook de l'Anella, que exerceix les funcions de substitució mentre el nou lloc està en construcció.

Des de la seva creació, la pàgina al facebook de l'Anella ja ha acumulat **373 admiradors**, provinents de **12 països diferents**. A banda dels admiradors de l'Estat Espanyol (només a Madrid la pàgina de l'Anella hi té 88 admiradors), podem trobar visitants al facebook de l'Anella de França, Canadà, Regne Unit, Portugal, Estats Units, Andorra, Brasil, Xile, Colòmbia, la Índia i Suècia.

Banners de les activitats Anella Cultural

Una altra línia de comunicació que s'ha encetat aquest any, en col·laboració amb el Departament de Cultura de la Generalitat a través de la figura d'en Josep Font, és el disseny i distribució de banners de les activitats que s'emeten o programen a través de l'Anella.

Aquí n'adjuntem una mostra:

